

چرا سهامداران بورس، همتی را عامل ریزش سرمایه‌های خود می‌دانند؟

یکی از موضوعاتی که بسیاری از سهامداران معتقدند عامل اصلی ریزش بورس در نیمه سال قبل بود، عملکرد سیاست گذار پولی در اواخر سال ۹۸ می‌باشد. این موضوع محدود به سهامداران و فعالان بازار نماند. برخی اقتصاددانان و نمایندگان شناخته شده مجلس نیز اظهارنظرهای جدی در این حوزه داشتند.

به گزارش سایت خبری پرسون، عبدالناصر همتی این روزها در معرض توجه رسانه‌ها قرار گرفته است، از یک طرف به عنوان کاندیدای ریاست جمهوری اظهارات جدید و قابل تاملی را مطرح میکند و از سوی دیگر ماجرای عزل نمایشی وی از ریاست بانک مرکزی و رشد چند هزار تومانی قیمت ارز حاشیه‌های تازه‌ای را در فضای اقتصادی ایران ایجاد کرده است.

جدای از عملکرد عبدالناصر همتی در حوزه "تورم، نرخ ارز و همچنین اظهار نظرهای وی درباره fatf و افزایش قیمت بنزین در آبان ۹۸" که بارها به آنها اشاره شد موضوع بازار سرمایه و ابر نوسان سال ۹۹ یکی از پرهزینه‌ترین اتفاقات سیاسی اقتصادی ایران را رقم زد و بسیاری بانک مرکزی را مقصر مستقیم بخشی از این چالش می‌دانند.

یکی از موضوعاتی که بسیاری از سهامداران معتقدند عامل اصلی ریزش بورس در نیمه سال قبل بود، عملکرد سیاست گذار پولی در اواخر سال ۹۸ می‌باشد. این موضوع محدود به سهامداران و فعالان بازار نماند. برخی اقتصاددانان و نمایندگان شناخته شده مجلس نیز اظهارنظرهای جدی در این حوزه داشتند.

علت اصلی افت و خیز سنگین بازار سهام در سال قبل به اذعان بسیاری از کارشناسان به نوسان قابل توجه نرخ سود بین بانکی باز میگردد. نکته قابل توجه در این حوزه اینکه اخیرا بانک مرکزی اقدام به انتشار نرخ سود بین بانکی نموده است، این نرخ در ماههای اخیر از حدود ۲۰ درصد به محدوده ۱۹.۵ درصد کاهش یافته است.

شمس الدین حسینی در خصوص دستکاری نرخ بهره بین بانکی میگوید، خرداد ماه سال گذشته شاخص کل بورس حدود ۲ میلیون واحد بود، در اثر سیاستگذاری دولت، سود بین بانکی از زیر ۱۰ درصد تا ۱۷ درصد افزایش پیدا کرد، معلوم است که این تصمیم موجب ریزش بازار سرمایه میشود. دولت و وزارت اقتصاد مردم را به بورس فراخواند اما همزمان نرخ سود بانکی را افزایش دادند. به طور کلی و در خوش بینانه ترین حالت میتوان گفت، سیاست‌گذاران پولی و بانکی با هم هماهنگ نبودند و ابر نوسان بورس در سال گذشته شکل گرفت.

نکته جالب توجه اینکه در ابتدای سال ۹۹ نرخ بهره بین بانکی حدود ۹ درصد بود و بسیاری از نزدیکان همتی و رسانه‌های وابسته شیوع کرونا و رکود در کسب و کارها به عنوان علت اصلی ریزش نرخ سود بین بانکی در اواخر و ابتدای سال ۹۹ عنوان کردند. به تبع آنها تاکید دارند که در تیر ماه با بهبود شرایط و افزایش نرخ بهره مجددا این نرخ افزایش یافت و بانک مرکزی دخالتی در دستکاری این نرخ نداشته است.

تیمور رحمانی اقتصاددان درخصوص نوسان نرخ سود بین بانکی معتقد است، "بانکها با توجه به فرصتهای فعالیت اقتصادی و سودآوری انتظاری که از پروژه‌ها دارند یا به هر دلیلی انگیزه برای اعطای تسهیلات را داشته باشند، به اعطای تسهیلات و خلق سپرده و خلق نقدینگی خواهند پرداخت و این تصمیم آنها مبتنی بر هزینه و فایده و صلاحدید خود بانک یا حداقل مدیران ارشد بانک است. اما با هر اعطای وام و تسهیلات و لذا خلق سپرده، بانکها نیازمند ذخایر نزد بانک مرکزی خواهند بود که با فرض عدم وجود ذخایر اضافی در کل نظام بانکی، برای تامین این ذخایر نیازمند خلق پول توسط بانک مرکزی خواهند بود. در شرایطی که این نیاز به ذخایر ایجاد می‌شود، دو سناریو قابل تصور است. سناریوی اول آن است که همزمان با این خلق اعتبار توسط بانکها، به دلیلی مانند کسری بودجه دولت و تامین آن توسط بانک مرکزی، پایه پولی افزایش یافته و ذخایر برای بانکها به طور خودکار فراهم می‌شود و در نتیجه اولاً بانکها نیاز به مراجعه به بانک مرکزی برای تامین ذخایر نخواهند داشت و ثانیاً تامین ذخایر به این شکل سبب می‌شود فشار بر روی نرخ سود بازار بین بانکی و به تبع آن سایر نرخهای سود وجود نداشته باشد و حتی امکان کاهش نرخ بازار بین بانکی فراهم شود. نیمه دوم سال ۱۳۹۸ و ابتدای سال ۱۳۹۹ مصداق این وضعیت است.

توجه داشته باشیم که به اذعان رئیس کل بانک مرکزی بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان پول بدون پشتوانه به اقتصاد تزریق شد که همین موضوع با توجه به نرخ ضریب فزاینده نزدیک به ۷ باعث ایجاد ۷۰۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی از مجموع ۱۰۰۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی ایجاد شده در سال ۱۳۹۹ است.

گفتنی است، عدم واریز منابع صندوق توسعه در زمان مقرر، عدم اجازه استفاده از تسهیلات برای صندوقها و سبدگردانها، فشار به بانکها برای خرید اوراق دولت، دستکاری در فروش قیمت ارز پتروشیمی‌ها بالا بردن نرخ مبادلات بین بانکی از ۸ درصد به نزدیک ۲۰ درصد و ... صرفا چند نمونه است.

در پایان ذکر این نکته هم به نقل از شاهین چراغی عضو پیشین شورای عالی بورس در خصوص عملکرد رئیس کل بانک مرکزی در بازار سرمایه جالب توجه است، تشکیل تیم هماهنگ اقتصادی مهمترین خواسته فعالان بازار سرمایه است، مدیر فعلی دولت، برای چند رای، خود دولت را مقصر وضعیت

آشفتگی امروز می‌داند، هدف تحریک رئیس جمهور، بر عزل است، اما ایشان با استعفا موافق است، چه کسی مصوبات شورای بورس را به تعمد انجام نداد، بازی با سهامداران بی نوا تمام شد.

منبع: تسنیم